יום ג', כ"ג ב תשס"ד (16 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שמות...

השבוע אנו מסיימים את ספר 'שמות', החומש ה- 2 מחמישה חומשי התורה. כבר בדפים של כ"ה וכ"ו בטבת, כאשר התחלנו לקרוא מחומש זה, עסקנו בעניין שמות המשפחה. אנו נסיים בעניין קריאת שמות הפרטיים, ואם הזמן מרשה [כפי שאומרים!] נוסיף מילה אחת או שתיים על השאלה: "מדוע ספר זה נקרא כך?"

"ויקרא שמו בישראל..."

מימי קדם קוראים כל יושבי תבל שמות לילדים הנולדים להם. אולם טעמי קריאת השם חלפו במשך הדורות. בתקופתינו אנו ובמדינות אלו [ז"א, "העולם המערבי" ה'חילוני'], רובם הולכים אחרי הצליל הנעים ואחרי האופנה; קוראים את בניהם ואת בנותיהם כשם "הגדולים אשר בארץ", מלכים ומלכות, מנהיגים מדיניים, גיבורי כח הספורט, כוכבי הסרט וכו'. **לא כן אנחנו בני ישראל** ההולכים בדרך ה' ואוחזים מעשי אבותינו בידינו. יש לנו הרבה טעמים המביאים אותנו לקרוא את ילדינו באחד השמות. בקראנו שם לילד, מביאים לידי ביטוי את השקפותינו ומחשבותינו בכלל, ואת רגשינו בפרט, רגשי **תודה** לשעבר ורגשי **תקוה** ובקשה לעתיד. על-ידי קריאת השם מביעים תודה לא לה' יתברך בלבד, אלא לפעמים גם לבני אדם שרוצים לכבדם ולהנציח זכרם, לאבותינו ולאנשי משפחתנו ולגדולי אומתנו בחייהם ובמותם.

יש כמה קשרים בין מהות האדם ובין שמו שנקרא בו. יש קשר סובייקטיבי-פסיכולוגי, ז"א שהאדם מרגיש ששמו קשור בקשר אמיץ עם מהותו, ויותר מזה: הוא מזדהה עם שמו ומבין שבשמו מתגשם אישיותו, והיחס הסובייקטיבי הזה משפיע גם באופן אובייקטיבי על מידות האדם ועל מעשיו. שמו הוא נשמתו, ובגלל זה רומז שמו של אדם לאיזו מידה הוא נוטה. [מי שנקרא **אברהם**, למשל, נוטה לצד עשיית חסד, ומי שנקרא **יוסף**, או הוא גבור בעריות או הוא זן ומפרנס לאחרים כמו יוסף הצדיק שזן וכלכל את אביו ואת אחיו. (ויש עוד)] ושמו אינו רומז על המעשים שעשה בלבד, אלא לכתחילה גורם השם למה שהאדם עתיד להיות. על-כן, הזהירו אותנו חז"ל [מדרש תנחומא, פר' האזינו]: לעולם יבדוק אדם בשמות לקרוא לבנו הראוי להיות צדיק, כי לפעמים השם גורם טוב או גורם רע; ואולם, אין הגורם הזה סותר את בחירתו החפשית של האדם.

כל השמות שבעולם אינם במקרה, כמו שחושבים הבריות שהאב קורא לבנו באקראי בעלמא בלי שום טעם, אלא הכל בהסכמה מאתו יתברך, שגלוי לפניו מה עניין האיש הזה ופעולתו, ואעפ"י שהשמות הם הסכמיים, אעפי"כ הקב"ה שהוא מסבב הסיבות מזמין בפי האב שיקרא את בנו בשם הראוי לו בעת ברית המילה באשר הוא שמו למעלה ורומז שיש לכל אחד מישראל חלק אלוקי ממעל, ושמו הוא חיותו של אדם כל ימיו. ע"י קריאת השם ממשיכים קדושת ישראל על הילד ויש אומרים שבשעת קריאת השם באה הנשמה מעולם העליון.

האב והאם רשאים לקרוא שם לילד, אך בזמננו נתפשט המנהג שרשות קריאת שם הבכור שייכת לאמו. ואין נכון לקרוא שם לתינוק ע"י אחד מקרוביו או ע"י הסנדק. מן

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', כ"ג ב תשס"ד (16 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

המקרא אין להביא ראיה מכרעת מי רשאי, האב או האם, בקריאת שם, כי את זה לעומת זה מצינו שם. {ההשלמה, בע"ה, מחר...}

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל